

کم خونی یا آنمی چیست؟

کم خونی یا آنمی حالتی است که بدن سلولهای قرمز خون را کمتر از نرمال تولید می کند. سلولهای قرمز یا گلبولهای قرمز خون، اکسیژن را به ارگانها و بافتهای بدن حمل نموده و موجب تولید انرژی از موادغذایی می گردد. بنابراین با کاهش گلبولهای قرمز خون، اکسیژن کمتری به اعضای بدن خصوصا قلب و مغز حمل می شود و باعث اختلال در عملکرد این ارگانها خواهد شد.

کم خونی یکی از شایعترین مشکلات در بیماران نارسایی مزمن کلیه می باشد.

علل کم خونی در نارسایی کلیه:

- کاهش تولید هورمون اریتروپویتین: هورمونی که از کلیه ترشح می شود و تولید گلبولهای قرمز خون را از مغز استخوان افزایش می دهد.
- از دست دادن خون حین همودیالیز
- سوء تغذیه و کمبود آهن، ویتامین B12 و اسید فولیک.

علائم کم خونی:

- خستگی و کاهش توان فعالیت
- رنگ پریدگی
- تنگی نفس غیر معمول در هنگام فعالیت
- ضربان سریع قلب
- سردرد
- دستها و پاهای سرد
- کاهش عملکرد در کار یا مدرسه و اختلال تمرکز
- درد قفسه سینه

روش های تشخیصی آنمی:

- * معاینات بالینی
 - * بررسی علائم کم خونی در بیمار
 - * آزمایش خون: بررسی سطح هموگلوبین خون
- هموگلوبین پروتئینی است که در گلبولهای قرمز خون موجود است و در حمل اکسیژن از ریه به بافتها و برگرداندن دی اکسید کربن از بافتها به ریه دخالت دارد.

- * شمارش سلولهای خونی خصوصا سلولهای قرمز خون
- * بررسی لام خون محیطی
- * آزمایش مدفوع جهت بررسی وجود خون مخفی
- * کولونوسکوپی، آندوسکوپی جهت بررسی وضعیت دستگاه گوارش از نظر مشکلات خونریزی دهنده

درمان کم خونی:

- بر حسب علل بوجود آورنده کم خونی، درمان با یک یا چند روش زیر انجام پذیر است.
- تجویز آهن که بهتر است در بیماران تحت همودیالیز فرم تزریقی داخل وریدی تجویز گردد.
 - تجویز آمپول اریتروپویتین بعد از دیالیز در بیمارستان بصورت وریدی و در منزل به صورت زیر جلدی تزریق می گردد. به این دلیل در بیمارستان داخل ورید تزریق می گردد که می تواند باعث خونریزی زیر جلد در ناحیه ی تزریق شود).
 - تجویز اسید فولیک و ویتامین B12 که معمولا برای بیماران تحت همودیالیز تو صیه می گردد.
 - تزریق گلبولهای قرمز در صورتیکه هموگلوبین بیمار پایین باشد.

کم خونی در بیماران با نارسایی کلیه و آمپول اریتروپویتین

• آماده سازی اپرکس جهت تزریق:

⇒ بیش از برداشتن اپرکس از یخچال دستها را به خوبی با آب و صابون شسته و با حوله ی تمیز خشک کنید.

⇒ بعد از خارج کردن اپرکس از یخچال مطمئن شوید که تاریخ مصرف آن نگذشته باشد.

⇒ صبر کنید تا دمای اپرکس با دمای اطاق یکسان شود. در این مدت دارو باید دوازده منبع نوری یا گرما باشد این فرایند حدود ۱۵ تا ۳۰ دقیقه طول خواهد کشید.

⇒ دارو نباید بیش از ۶۰ دقیقه در دمای اطاق نگه داشته شود.

⇒ از گرم کردن اپرکس با استفاده از مالش شدید در میان کف دو دست خودداری نمایید.

⇒ از گرم کردن دارو توسط مایکروویو، فرم معمولی، آب گرم خودداری نمایید.

در صورت وجود یکی از اختلالات زیر از دارو استفاده نکنید.

* کدورت یا رنگی شدن دارو: دارو معمولاً باید شفاف و بدون رنگ باشد.

* در صورت مشاهده ی ذرات معلق و یا وجود کف، نباید از دارو استفاده کرد.

نکات مورد توجه در مورد آمپول اپرکس

• طریقه حمل اپرکس از داروخانه به منزل:

⇒ از قراردادن اپرکس در مجاورت نور خورشید، مقابل پنجره یا شیشه اتومبیل خودداری کنید.

⇒ دارو را حتماً در مجاورت یخ خشک قرار داده و حمل کنید.

⇒ از حمل اریتروپویتین در اتومبیلی که دمای داخل آن بیش از ۲۵ درجه سانتیگراد است، خودداری نمایید.

⇒ از تکان دادن شدید آمپول یا شیشه ی دارو حتی هنگامی که دارو در جعبه خود قرار دارد جدا خودداری کنید.

• طریقه نگهداری اپرکس در منزل:

⇒ سریعاً دارو را در یخچال با دمای ۲ تا ۸ درجه سانتیگراد درون درب یخچال قرار دهید.

⇒ از قراردادن اپرکس در فریزر جدا خودداری نمایید.

⇒ اپرکس را همواره از مجاورت نور و منابع گرمایی دور نگه دارید.

⇒ تا زمانی که از دارو استفاده نکرده اید آن را در یخچال درون جعبه مقوایی خود نگه دارید.